

REFERAT Odense Byråd 2018-2021 d. 10-06-2020

Mødedato Onsdag d. 10. juni 2020 kl. 17:00

Mødested Byrådssalen

Indholdsfortegnelse

Fjernvarme Fyn – udfasning af kul.....	3
Godkendelse af retningslinjer for rygning på udendørs fritidsarealer.....	9
Etablering af klinik for seksuel sundhed.....	13
Vilje til velfærd, omprioriteringer med omtanke - overførsel af budget til Teknisk Service på skoler	22
Forslag fra byrådsgruppe O - Afstemninger i Odense.....	27

Punkt 1: Fjernvarme Fyn – udfasning af kul

24.00.00-G01-106-19

Resume

Byrådet har med Odense Kommunes Budget for 2019 og 2020 udtrykt ønske om endelig udfasning af kul på Fynsværket senest i 2025.

Fjernvarme Fyn har loyalt arbejdet på at efterkomme dette ønske, og Fjernvarme Fyns bestyrelse er nu klar med en løsning med kulstop allerede i 2022.

Størstedelen af kullet vil blive erstattet med varmepumper, elkedler og biomasse, og naturgas vil udgøre en trædesten til en fuld grøn omstilling senest i 2030.

Med kuludfasningen reducerer Fjernvarme Fyn den årlige CO₂-emission med 375.000 tons CO₂ i forhold til 2020 – svarende til knap en procent af Danmarks CO₂-udledning.

Med udfasningen af kul vil Odense og Fjernvarme Fyn også have bidraget væsentligt til regeringens målsætning om at reducere Danmarks udledning af drivhusgasser med 70% i 2030.

Den foreslåede løsning er fleksibel og robust i forhold til fremtidig udvikling og sikrer, at varmepriserne fortsat vil være blandt de laveste hos de største varmforsyninger i Danmark. Biomasseforbruget vil også fremadrettet blive baseret på bæredygtig biomasse i overensstemmelse med gældende og fremtidige krav.

Der er tale om en væsentlig beslutning med ejermæssig interesse, som derfor i henhold til selskabets vedtægter kræver forudgående godkendelse af Odense Kommune.

Da investeringerne i biomasseanlægget har et omfang, der rækker ud over, hvad der er sædvanligt, skal der med denne sag også tages stilling til Fjernvarme Fyns anmodning om kommunal garanti for lån på samlet op til 875 mio. kr.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Beslutningen bidrager til ambitionen om at gennemføre omstilling af energiforsyningen i Odense til en grøn og bæredygtig energiforsyning i overensstemmelse med byrådets ønske om en kulfri varmeproduktion i Odense senest i 2025.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at byrådet godkender:

1. Kommunal garanti for Fjernvarme Fyn Produktion A/S på op til 849,5 mio. kr. i 2020.

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Økonomiudvalget godkender:

2. Fjernvarme Fyns forslag til anlægsinvesteringer med henblik på udfasning af kul som brændsel i varmeforsyningen i 2022.

Økonomiudvalget henholdsvis anbefaler og godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Beslutning

Gruppe B og C fremsætter følgende ændringsforslag:

"Odense Byråd betragter brugen af biomasse som en overgangsteknologi og ønsker derfor at sikre, at Fjernvarme Fyn ikke alene overholder formelle lovgivningskrav, men reelt lever op til, at biomassen er både lokal og bæredygtig.

I samme forbindelse ønsker Odense Byråd at slå fast, at brugen af biomasse skal udfases senest, når det nye anlæg er afskrevet og/eller der findes ny teknologi som kan erstatte biomassen. En erstatning for biomassen skal være klar til at blive implementeret senest efter en afskrivningsperiode op 20 år – og meget gerne tidligere."

Gruppe B, C og Ø stemmer for ændringsforslaget.

Gruppe A, F, O, V og Å stemmer imod ændringsforslaget.

Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Byrådet godkender indstillingen.

Gruppe Ø undlader at stemme.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense Byråd har i forbindelse med budget 2019 og 2020 udtrykt ønske om, at brugen af kul på Fynsværket udfases senest i 2025.

Fjernvarme Fyn har siden overtagelsen af Fynsværket i 2015 iværksat en række tiltag, der løbende har reduceret kulforbruget. Dette er sket ved blandt andet energieffektivisering af affald, afvikling af kondensdrift (ren elproduktion med kulblokken) og tilsatsfyring af biopiller.

I overensstemmelse med byrådets ønske har Fjernvarme Fyn de seneste år haft udfasning af kul som ét af selskabets strategiske indsatsområder. I den forbindelse har Fjernvarme Fyn i samarbejde med forskellige rådgivere gennemført

omfattende analyser af forskellige mulige scenarier for omstilling af varmforsyningen baseret på forskellige typer af mulige teknologier. Dette analysearbejde har blandt andet haft fokus på at nå målet om udfasning af kul senest i 2025. I forbindelse med kortlægning af de teknologiske og økonomiske perspektiver ved en endelig kuludfasning har det været vigtigt, at Fjernvarme Fyns kunder ikke ville opleve væsentlige prisstigninger som følge af omstillingen.

Fjernvarme Fyn er nået frem til den konklusion, at det set over en 20-årig periode vil være kombinationer af forskellige anlæg og teknologier, der vil være mest robust over for teknologiudvikling, udsving i brændselspriser, elmarkedet, afgifter mv.

Investering i grøn omstilling

Fjernvarme Fyns grønne omstilling er på forkant med ny teknologi, og investeringerne sætter med flere længder Danmarksrekord i største udnyttelse af overskudsvarme fra datacentre, største andel varmepumper og elkedler og største damvarmelager, som kan medvirke til større integration af vind og sol i energisystemet.

Af hensyn til forsyningssikkerheden vil der dog fortsat være behov for brug af biomasse, og der vil skulle bygges et nyt biomassefyret anlæg, som blandt andet skal erstatte det flisfyrede anlæg i Dalum. Behovet for biomasse vil være større end i dag, men langt mindre end i andre større byer. Det nye biomassefyrede anlæg vil komme til at udgøre ca. 20% af Fjernvarme Fyns samlede varmeproduktion.

Over 98% af biomasseforbruget på Dalum Kraftvarme var i 2019 certificeret bæredygtigt og fortrinsvist lokalt indkøbt. Fjernvarme Fyn anvender i dag certificeret bæredygtig flis, som årligt verificeres og godkendes i overensstemmelse med Brancheaftalen om sikring af bæredygtig biomasse. Flisen er et restprodukt fra skovens primære produkt, tømmer, ligesom halm er det fra kornproduktion. Fjernvarme Fyns fremtidige brug af biomasse vil også være certificeret bæredygtigt samt være fortrinsvist lokalt indkøbt. Biomasseforbruget vil derfor også fremadrettet blive baseret på bæredygtig biomasse i overensstemmelse med gældende og fremtidige krav.

Fjernvarme Fyn har i de senere år allerede etableret en række eldrevne varmepumpeanlæg baseret på forskellige varme- og overskudsvarmekilder. Og man er fortsat i gang med at etablere nye varmepumpeanlæg. Disse investeringer er blandt andet under gennemførelse på Fjernvarme Fyns anlæg på Havnegade 120. Desuden er der et varmepumpeprojekt under etablering ved Ejby Mølle, som skal nyttiggøre varmen fra spildevand til fjernvarme. Fjernvarme Fyn har herudover etableret Tietgenbyens varmecentral, der som det første i stor skala skal udnytte overskudsvarme fra Facebook. Samlet set kommer Fjernvarme Fyn til at have over 100 MW varmepumper i drift med udgangen af 2020.

Senest har bestyrelsen for Fjernvarme Fyn primo 2020 truffet principbeslutning om igangsætning af investeringer på op til 967,5 mio. kr. i udfasning af kul fra varmeproduktionen. Denne sag handler om disse investeringer. Investeringer indebærer dels opførelse af et nyt biomassebaseret produktionsanlæg (bioblok 2) på Havnegade 120 inden for et anlægsbudget på op til 875 mio. kr. og dels ombygning af den kulfyrede blok 7 til at fyre med naturgas fra medio 2022 og frem mod 2030. Gasombygningen har et budget på 92,5 mio. kr., hvilket der dog ikke søges garantistillelse til nu. De to investeringsbeslutninger for henholdsvis blok 7 og bioblok 2 er nært forbundne, idet de tilsammen muliggør et rentabelt kulstop i 2022. Dette også set i forhold til indvirkning på varmeprisen.

Ombygningen af Fjernvarme Fyns blok 7 til naturgas er en overgangsløsning, hvor kul udgår som brændsel allerede medio 2022 og erstattes af naturgas, som så successivt erstattes af vedvarende energiteknologier frem mod 2030. Idet gas har en væsentligt lavere CO2 emission, og idet gasdrift primært vil være spidslast, opnås der en væsentligt højere CO2 reduktion med den foreslåede løsning, end hvis der anvendes kul frem mod 2025. (Spidslast betyder, at gasfyringen kun vil finde sted få timer om året, og at gasfyringen kun vil levere ca. 5% af varmeproduktionen.)

Overgangsperioden med naturgas giver endvidere Fjernvarme Fyn de bedste muligheder for løbende at kunne gøre brug af nye teknologier, der endnu ikke er færdigtestet til storskalabrug.

Betydning for CO2 udledning

Fjernvarme Fyn har løbende reduceret forbruget af kul, og med den fuldstændige udfasning af kul i 2022 fjernes afbrændingen af ca. 200.000 tons kul årligt.

Det betyder, at Fjernvarme Fyn reducerer den årlige CO2-emission med 375.000 tons CO2 i forhold til 2020 - svarende til knap en procent af Danmarks CO2-udledning.

Regeringen og en række af partierne i Folketinget har i aftalen om en klimalov opsat et mål om, at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser med 70% i 2030 sammenlignet med niveauet i 1990. Udfasningen af kul i Odense bidrager med ca. 1,5 procent af mankoen i regeringens målsætning. Med udfasningen af kul vil Odense og Fjernvarme Fyn derfor have bidraget væsentligt til målsætningen.

Det kan være svært at forstå, hvor meget kuludfasningen i Odense betyder, men når Fjernvarme Fyn reducerer CO2 udledningen med knap 1 procent af Danmarks CO2 udledning, svarer det til, at ca. 200.000 benzin- eller dieslbiler bliver udskiftet med elbiler.

Indvirkning på varmeprisen

Fjernvarme Fyn har ved vurderingen af scenarieanalyserne blandt andet haft fokus på, at varmekunderne ikke skulle få væsentlige prisstigninger.

Fjernvarme Fyn har vurderet, at produktionsprisen for varme til gartnerierne kan stige med op til ca. 6 procent som følge af udfasningen af kul. Fjernvarme Fyn er i tæt og god dialog med Gartnernes Varmeforsyning om kuludfasningen.

Der er indgået en 10-årig aftale mellem Fjernvarme Fyn og Gartnernes Fjernvarmeselskaber. Aftalen omfatter de fremtidige leverings- og aftagebetingelser, kvalitetskrav, forsyningssikkerhed, prissætning mv. Med aftalen bakker gartneribranchen op om den grønne omstilling.

En prisstigning på op til 6 procent vil for gartnerierne svare til ca. ½-1 procent af gartnernes årlige produktionsomkostninger, dog med stor variation imellem gartnerierne. Dette niveau kan reduceres ved eventuelt statsligt tilskud til gartnerierne og øvrige proceskunders grønne omstilling.

Gartnere og almindelige fjernvarmekunder får samme prisstigning i kr. pr. energienhed, men idet de almindelige kunder har en større andel afgifter og moms i deres varmepris, vil prisstigningen slå mindre igennem for dem. Det vil sige, at den samlede pris for de almindelige kunder kan stige op til ca. 3 procent. For en gennemsnitlig husstand på 130 m2 svarer dette til, at man maksimalt kommer til at betale cirka 300 kr. mere om året for varmen.

Prisen på fjernvarme i Odense forventes derfor fortsat at være blandt de laveste af de største fjernvarmeforsyninger i Danmark.

Kommunal garanti

Da investeringerne i biomasseanlægget har et omfang, der rækker ud over, hvad der er sædvanligt, har Fjernvarme Fyn samtidig fremsendt anmodning til ejerne, Odense og Nordfyns Kommuner, om kommunal garanti for lån på samlet op til 875 mio. kr. vedrørende investeringerne. Investeringerne foretages i selskabet Fjernvarme Fyn Produktion A/S til etableringen af biomasseanlægget.

De øvrige investeringer i gaskonvertering, varmepumpe-, elkedel- og damlagerprojekterne har hver for sig et noget mindre omfang, hvorfor eventuel anmodning om garantistillelse vil følge den samme model som hidtil, hvor sagerne behandles i forbindelse med, at de enkelte anlæg overgår fra anlæg til drift. Disse kommende investeringer forventes at beløbe sig til ca. 650 mio. kr. frem mod den fulde udfasning af fossile brændsler i 2030. Til sammenligning har Fjernvarme Fyn en årlig omsætning på ca. 1,4 mia. kr.

Der er tradition for, at Odense Kommune yder kommunal garanti for de kommunalt ejede forsyningsselskabers lån i det omfang, selskaberne anmoder herom. Borgmesterforvaltningen anbefaler derfor, at Odense Kommune i overensstemmelse med sædvanlig praksis stiller kommunal garanti for lånene. Odense Kommunes andel af garantien vil udgøre et beløb på op til 849,5 mio. kr.

I forbindelse med forliget om Odense Kommunes budget for 2020 er det besluttet at igangsætte en proces for afklaring af grundlag, vilkår og betingelser for et salg af Fjernvarme Fyn til Energi Fyn med henblik på sammenlægning af virksomhederne til ét samlet stort forbrugerejet forsyningsselskab. Denne proces er fortsat på et indledende stade, og det endelige udfald heraf vil først være kendt i løbet af 2020. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at sædvanlig drift og praksis vedrørende kommunale garantier indtil videre opretholdes. Hvorvidt Odense Kommune ønsker at garantere for lån efter et eventuelt salg, er et af de elementer, der vil skulle afklares i løbet af de kommende måneder, og inden et eventuelt salg gennemføres.

Odense Kommune kan efter Social- og Indenrigsministeriets praksis og EU-reglerne lovligt stille kommunal garanti for Fjernvarme Fyn-koncernen, såfremt selskaberne betaler garantiprovision på markedsvilkår til Odense Kommune, når investeringerne ikke vedrører selskabets kommercielle el-aktiviteter.

Odense Kommunes andel af garantien vil svare til kommunens ejerandel i Fjernvarme Fyn på 97,08 procent. Den samlede kommunale garanti fra Odense Kommune vedrørende de pågældende lån udgør dermed op til 849,5 mio. kr.

Det er forventningen, at Fjernvarme Fyn i første omgang disponerer garantirammen ved at etablere en byggekredit i 2020, der efterfølgende konverteres til langfristet lån i forbindelse med anlægsarbejdernes færdiggørelse.

Økonomi

I overensstemmelse med lovgivningen og i henhold til administrationsaftalen mellem Odense Kommune og Fjernvarme Fyn betaler selskabet garantiprovision på markedsvilkår, såfremt selskabet ønsker kommunal garantistillelse i forbindelse med lånoptagelse. I det konkrete tilfælde er det vurderingen, at en årlig garantiprovision på 0,30 procent af restgælden p.t. vil svare til markedsvilkår. Indtægten fra garantiprovision medtages efter sædvanlig praksis i kommunens budget i forbindelse med førstkommande budgetregulering, når selskaberne konkret har optaget lånene.

Bilag

Faktaark om kulufasning

Punkt 2: Godkendelse af retningslinjer for rygning på udendørs fritidsarealer

18.00.00-G01-2-20

Resume

Økonomiudvalget besluttede på mødet den 15. januar 2020, at Odense Kommune skal have retningslinjer for rygning på kommunens udendørs boldbanearealer. I denne sag skal Økonomiudvalget godkende retningslinjer for rygning på udendørs boldbanearealer og fritidsarealer.

Odense Byråd vedtog i februar 2017 en vision for et røgfrit Odense i 2030 og herunder den første røgfrie generation i 2025. Røgfrie matrikler er et af de overordnede politiske tiltag. Retningslinjerne støtter dermed op om visionen.

I forslaget til retningslinjer henstilles der blandt andet til, at der ikke ryges på boldbanearealerne i Odense Kommune, at der ikke sælges tobak på idrætsanlæg, og at klubber og foreninger udarbejder en rygepolitik.

Forslaget til retningslinjer er lavet i samarbejde med samarbejdspartnere og interessenter på området. Ud over de egentlige retningslinjer vil Røgfrit Odense lave en oplysningskampagne målrettet de frivillige foreninger. Der er desuden udarbejdet en rygepolitik til inspiration for foreningslivet.

Retningslinjerne er udarbejdet af By- og Kulturforvaltningen og behandlet i Folkeoplysningudvalget den 28. april 2020 og Sundhedsudvalget den 5. maj 2020.

Effekt

Et sundere Odense

Denne sag vil have en positiv indvirkning på effektmålet om et sundere Odense. Synlig rygning er en medvirkende årsag til, at flere unge begynder at ryge. Røgfrie udendørs boldbanearealer og fritidsarealer forventes derfor at forebygge rygestart. Da rygning er den største enkeltstående livsstilsfaktor, der påvirker borgernes sundhed, vil færre rygere føre til mere sundhed blandt Odenses borgere.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller i samarbejde med Chefgruppen for Sundhed og efter anbefaling fra Sundhedsudvalget, at Økonomiudvalget indstiller, at byrådet godkender retningslinjerne for rygning på udendørs boldbanearealer og øvrige fritidsarealer.

Økonomiudvalget:

Rådmand Susanne Crawley Larsen fremsætter følgende ændringsforslag:

"Alle Odense Kommunes boldbaner og øvrige udendørs anlæg gøres røgfrie pr. 1/8 2020 med følgende begrundelse: "Voksne er rollemodeller for børn, hvorfor rygning ikke skal foregå på byens boldbaner og øvrige udendørs kommunale anlæg, bl.a. fordi rygezoners fællesskaber tiltrækker unge, der endnu ikke ryger"."

Rådmændene Susanne Crawley Larsen og Brian Dybro stemmer for ændringsforslaget.

Borgmester Peter Rahbæk Juel og rådmændene Jane Jegind og Søren Windell stemmer imod ændringsforslaget.

Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Beslutning

Gruppe B fremsætter samme ændringsforslag som i Økonomiudvalget.

Gruppe B og F stemmer for ændringsforslaget.

Gruppe A, C, O, V, Ø og Å stemmer imod ændringsforslaget.

Byrådet godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget skal med denne sag behandle retningslinjer for rygning på udendørs boldbanearealer og fritidsarealer i Odense Kommune. Baggrunden for sagen er, at Økonomiudvalget på møde den 15. januar 2020 besluttede, at der skal udarbejdes retningslinjer for rygning på boldbanearealerne i Odense. Retningslinjerne er udarbejdet, så de også omfatter øvrige udendørs fritidsarealer. Økonomiudvalget har bedt om, at relevante parter bliver involveret i udarbejdelsen.

Når rygning er synligt, bidrager det til opfattelsen af, at der er flere, der ryger, end hvad der er det reelle tilfælde. Ud fra forskning vides det, at synlig rygning er en medvirkende årsag til, at unge begynder at ryge. Retningslinjer for udendørs boldbanearealer og fritidsarealer vurderes at have en positiv indflydelse på forebyggelse af rygning og dermed på opnåelse af visionen om et røgfrit Odense.

Retningslinjer for rygning på udendørs boldbanearealer og øvrige fritidsarealer

Input fra relevante parter

Samvirkende Idrætsklubber i Odense (SIKO) og formanden for DBU Fyn har deltaget i dialog omkring retningslinjerne for rygning. Organisationerne bakker op om ønsket om røgfrie boldbaner mv. Organisationerne har samtidig et klart ønske om, at der ikke indføres totalt rygeforbud på boldbanearealerne. Et generelt rygeforbud vil stille de frivillige i foreningerne i en svær situation, hvor de har et stort ansvar i forhold til overholdelse af forbuddet. Organisationerne foreslår, at der i stedet henstilles til, at der ikke ryges på boldbanearealerne. Ved at henstille til, at der ikke ryges på boldbanearealerne, er der en forventning om, at der over tid vil være en markant nedgang i rygere på boldbanearealerne.

Organisationerne foreslår samtidig, at Røgfrit Odense laver kampagnemateriale målrettet de folkeoplysende foreninger. Materialet kunne laves med inspiration fra det materiale, der allerede er udarbejdet til uddannelsesinstitutioner og virksomheder. Røgfrit Odense bakker op om forslaget og vil udarbejde kampagnematerialet, når retningslinjerne er godkendt i Økonomiudvalget. Røgfrit Odense vil også drøfte og give inspiration til de berørte foreninger i forhold til, hvordan de får implementeret de nye retningslinjer.

Boldbanearealer og øvrige fritidsarealer

Økonomiudvalget har besluttet, at der skal laves retningslinjer for rygning på udendørs boldbanearealer. Der er samtidig mange foreninger, der benytter kommunale arealer, som ikke er boldbanearealer, til foreningsaktiviteter. Det kan være arealer, hvor der er opført spejderhytter, tennisbaner, petanquebaner og lignende foreningsanlæg. For at gøre reglerne ens for foreningerne i Odense Kommune er der derfor også lavet forslag til retningslinjer for rygning på øvrige kommunale fritidsarealer. De foreslåede retningslinjer er de samme - der er blot forskel på benævnelsen af de arealer, retningslinjerne omhandler.

Retningslinjerne

Forslaget til retningslinjer indeholder følgende hovedpunkter:

- Der henstilles til, at der ikke ryges på boldbanearealerne i Odense Kommune.
- Det udarbejdede kampagnemateriale sendes til alle boldklubber, så der kan hænges plakater op - både udenfor og indenfor.
- Det anbefales, at der ikke er salg af tobak i cafeteriaer eller kiosker, der ligger i forbindelse med idrætsfaciliteten (gælder både cigaretter og anden tobak (herunder e-cigaretter og snus)).
- Det anbefales, at rygning udenfor klubhuset begrænses og afgrænses, så der ikke ryges lige uden for dørene.
- Boldklubberne udarbejder en ryge-/tobakspolitik. Det er vigtigt, at foreningens bestyrelse og ledelse er bevidste om, hvorfor de vælger at indføre (nye) rygeregler. Erfaringer viser, at det gør det nemmere at acceptere forandringen, hvis begrundelsen er tydelig.

Odense Kommune vil i den løbende dialog med foreninger og klubber drøfte implementering af retningslinjerne og udarbejdelsen af rygepolitik. I bilagene ses de konkrete forslag til retningslinjer for rygning på boldbanearealer og på øvrige fritidsarealer. Der er i retningslinjerne også et udkast til en rygepolitik. Foreningerne kan bruge rygepolitikken som inspiration, når de skal lave deres egen rygepolitik. Som bilag findes også udkast til "Tobakspolitik for foreninger" udarbejdet af Røgfrit Odense, der ligeledes kan bruges som inspiration for foreningerne.

Sagens behandling i Sundhedsudvalget

Sundhedsudvalget behandlede retningslinjerne for rygning på udendørs boldbanearealer og øvrige fritidsarealer den 5. maj 2020. På mødet blev der stillet en række ændringsforslag. Et flertal i Sundhedsudvalget vedtog et ændringsforslag, som præciserer, at klubber og foreninger skal udarbejde en rygepolitik. I den oprindelige indstilling fremgik det, at klubber og foreninger blev anbefalet at udarbejde en rygepolitik.

Høring

Forslag til retningslinjer har været sendt i høring hos SIKO og DBU Fyn. Organisationerne har ingen bemærkninger til forslaget til retningslinjer. Folkeoplysningsudvalget behandlede retningslinjerne på deres møde den 28. april 2020. Folkeoplysningsudvalget bakker op om de foreslåede retningslinjer og bemærker, at dialog er vejen frem for at minimere rygning.

Økonomi

Udgifter til print af kampagnemateriale dækkes af By- og Kulturforvaltningen inden for udvalgets egen økonomiske ramme.

Bilag

Retningslinjer for rygning øvrige udendørsanlæg

Retningslinjer for rygning på boldbanearealer

Tobakspolitik foreninger.docx

Punkt 3: Etablering af klinik for seksuel sundhed

00.01.00-A00-144-20

Resume

Byrådet godkendte den 11. december 2019 "Den samlede plan for børn og unge i Vollsmose". I kataloget over mulige indsatser indgår etableringen af en klinik for seksuel sundhed, prævention og familieplanlægning i Vollsmose.

Sideløbende hermed besluttede Sundhedsudvalget den 28. januar 2020 at rådgive Børn- og Ungeudvalget om at finde midler til driften af en klinik for seksuel sundhed for alle unge i Odense Kommune.

Børn- og Ungeforvaltningen foreslår at etablere en klinik for seksuel sundhed i Odense Centrum med en satellit-klinik i Vollsmose.

For at imødekomme lokalebehovet vurderer By- og Kulturforvaltningen, at Odense Kommune overtager et eksternt lejemål fra Checkpoint Odense (AIDS-Fondet) til klinikken i centrum.

Denne sag beskriver målgruppe, tilbud og indsatser i klinikkerne, herunder samarbejdet omkring opgaven med Region Syddanmark og AIDSfondet (læs mere om dette i Projektbeskrivelsen i bilag). Herudover beskrives økonomi og finansieringsmuligheder i forbindelse med etablering og drift af klinikkerne samt i forbindelse med overtagelse af det eksterne lejemål.

Effekt

Et sundere Odense

Ved etablering af de to klinikker forventes det at se færre uønskede graviditeter, færre provokerede aborter blandt unge under 29 år, færre fødsler blandt unge under 18 år samt flere, der kommer i behandling for kønssygdomme.

På lang sigt vil en forventet effekt være færre udsatte børn.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Etablering og daglig drift af klinik i centrum og satellitklinik i Vollsmose pr. september 2020 med en årlig udgift fra 2021 på 1,2 mio. kr., som dækkes af Børn- og Ungeudvalgets ramme. Dette under forudsætning af, at Region Syddanmark godkender finansieringsmodellen.
2. Børn- og Ungeforvaltningen gives bemyndigelse til at indgå de nødvendige samarbejdsaftaler med Region Syddanmark og AIDS-fondet.

Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

3. Indgåelse af et eksternt lejemål i Jernbanegade 16, 1. sal, Odense C, fra den 1. juli 2020. Børn- og Ungeforvaltningen afholder udgifterne til eksternt lejemål på 0,1 mio. kr. i 2020 og 0,3 mio. kr. fra 2021 og frem. Beløbet overføres til By- og Kulturforvaltningen.

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingspunkt 3.

Borgmesterforvaltningen bemærker, at som det fremgår af indstillingens punkt 1, finansieres kommunens andel af den årlige udgift til klinikkerne fra 2021 på 1,2 mio. kr. inden for Børn- og Ungeudvalgets budgetramme. I sagsfremstillingen foreslår forvaltningen, at finansieringen kan dækkes af det halve af effektiviseringskravet, som udvalgene i forbindelse med budgetbidragene til Budget 2021 er blevet bedt om at levere forslag til. Der gøres opmærksom på, at udvalget ikke kan disponere over disse midler, da budgetbidragene, herunder disponeringen af disse, vil indgå i de videre politiske drøftelser frem mod Økonomiudvalgets Budgetforslag 2021 og endelig byrådets behandling af Budget 2021. Dette betyder, at de 1,2 mio. kr. som udgangspunkt skal findes et andet sted inden for Børn- og Ungeudvalgets ramme.

Økonomiudvalget:

Rådmand Susanne Crawley Larsen oplyste i mødet, at Borgmesterforvaltningens bemærkninger til sagen har taget udgangspunkt i sagsfremstillingen til Børn- og Ungeudvalget. Børn- og Ungeforvaltningen har efterfølgende oplyst til Borgmesterforvaltningen, at der er finansiering til den årlige udgift fra 2021 på 1,2 mio. kr. inden for Børn- og Ungeudvalgets samlede ramme.

Økonomiudvalget anbefaler Børn- og Ungeudvalgets og By- og Kulturudvalgets indstillinger.

Beslutning

Gruppe Ø fremsætter følgende ændringsforslag:

"I afsnittet om tilbud og indsatser for centrumklinikken, foreslår vi, at der efter sætningen: "Derudover skal de også kunne få råd og vejledning omkring familieplanlægning og beskyttelse mod graviditet og kønssygdomme." Tilføjes: "Der arbejdes målrettet på også at inkludere LGBT+ personer i klinikken".

Derudover foreslår vi, at der til listen af gratis prævention i begge klinikker tilføjes slikkelapper."

Gruppe Ø stemmer for ændringsforslaget.

Gruppe A, B, C, F, O, V og Å stemmer imod ændringsforslaget.

Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Byrådet godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Sundhedsudvalget besluttede den 28. januar 2020 at rådgive Børn- og Ungeforvaltningen om at finde midler til driften af en klinik for seksuel sundhed pr. 1. januar 2021 svarende til 2,1 mio. kr. pr. år. Sundhedsudvalget besluttede endvidere at anvende overførsel af uforbrugte midler fra sundhedspuljen fra 2019 til etablering og opstart af klinik i 2020. Det fremgår af beslutningen, at anvendelsen af uforbrugte midler fra sundhedspuljen er under forudsætning af, at Børn- og Ungeudvalget finder midler til drift af klinikken pr. 1. januar 2021.

I "Den samlede plan for børn og unge i Vollsmose" godkendt af byrådet den 11. december 2019 fremgår der et forslag til etablering af en klinik for prævention og familieplanlægning i Vollsmose. Med den nuværende rådgivning fra Sundhedsudvalget foreslås det at etablere klinikken i Vollsmose som en satellit-klinik for seksuel sundhed i centrum. Der opnås herved en række stordriftsfordele, og de to tilbud bliver implementeret samtidigt.

Klinikkerne bemandes af en kommunalt ansat sundhedsplejerske, en regionalt ansat sygeplejerske/sexolog og en regionalt ansat gynækolog.

Begge klinikker har samme overordnede formål om at forbedre den seksuelle sundhed blandt borgerne i Odense Kommune. Der er dog væsentlige forskelle i forhold til klinikkens målgrupper og mål for indsatsen.

Klinik i centrum for seksuel sundhed

Målgruppe

Målgruppen for klinikken i centrum er unge bosat i Odense Kommune uanset alder, køn og seksuel orientering. Alle unge er således velkomne i en klinik for seksuel sundhed i Odense. Fremmødte unge med bopæl i en anden kommune vil dog ikke blive afvist. Det kan eksempelvis være unge, der er bosat i en anden kommune, men som er indskrevet på en uddannelsesinstitution i Odense Kommune.

Klinikken vil være beliggende i AIDS-fondets lokaler i Jernbanegade, Odense C.

Der er en forventning om, at socialt udsatte og/eller sårbare unge i højere grad vil gøre brug af tilbuddet ved at inkludere alle unge i tilbuddet. Herved undgås det, at nogle unge oplever stigmatisering, eller at det er tabubelagt at komme i en klinik for seksuel sundhed.

Tilbud og indsatser

Rådgivning og vejledning

Unge, der kommer i klinikken, tilbydes personlig rådgivning og vejledning, fx i forbindelse med det at blive voksen og have forståelse for sin krop, udvikling og grænsesætning. Derudover skal de også kunne få råd og vejledning omkring familieplanlægning og beskyttelse mod graviditet og kønssygdomme. Rådgivning kan eksempelvis omhandle:

- Familieplanlægning og seksuel sundhed, eventuelt målrettet specifikke målgrupper (fx unge med anden etnisk baggrund end dansk).
- Kropsforståelse og grænsesætning med udgangspunkt i en konkret problemstilling.
- Prævention og nødprævention.
- Seksuelt overførte sygdomme.
- Graviditet og abort.
- Hjælp til at komme videre, fx til Familieambulatoriet OUH, egen læge, OUH ved abort osv.

Tests og undersøgelser

- Test for klamydia og gonoré.
- Graviditetstest.
- Gynækologisk undersøgelse.
- Gratis og hurtig etablering af prævention, fx spiral eller p-stav (de unge får professionel vejledning til at vælge den rette type).

Udlevering af gratis prævention

- P-piller, kondomer, spiral og p-stav.

Undervisning

Tilbuddet vil inkludere undervisningsfunktion for alle kommunens 9. klasses elever og mulighed for, at ungdomsuddannelser i Odense Kommune kan tilkøbe.

Satellit-klinik i Vollsmose for prævention og familieplanlægning

Målgruppe

Målgruppen for klinikken i Vollsmose er alle kvinder og par, som har behov for rådgivning og vejledning i relation til familieplanlægning samt hjælp til dette i forbindelse med deres møde med sundhedsplejerske eller jordemoder. Klinikken vil være beliggende i Sundhedshus Nord i Vollsmose.

Tilbud og indsatser

Rådgivning og vejledning

Kvinder og par, der kommer i klinikken, tilbydes personlig rådgivning omkring familieplanlægning og beskyttelse mod graviditet. Rådgivningen kan eksempelvis omhandle:

- Familieplanlægning og seksuel sundhed
- Prævention og nødprævention.
- Graviditet og abort.
- Hjælp til at komme videre, fx til OUH, egen læge, Indvandrermedicinsk Klinik, lokalpsykiatrien, Bydelssøstre osv.

Udlevering og etablering af gratis prævention

P-piller, kondomer, spiral og p-stav.

Forventede effekter

Med afsæt i erfaringer fra andre kommuner, der tilbyder gratis prævention og andre tilbud via præventionsklinik, forventes der på kort sigt blandt andet at se:

- Færre uønskede graviditeter.
- Færre provokerede aborter blandt unge under 29 år.
- Færre fødsler blandt unge under 18 år.
- Flere testes for kønssygdomme og modtager relevant behandling.

På lang sigt vil en forventet effekt kunne ses som færre socialt udsatte børn. Langt fra alle uønskede graviditetsforløb ender med sociale problematikker; men for de, der gør, kan de menneskelige omkostninger ikke gøres op, hverken for forældre eller børn.

Gennemsnitsprisen for en forebyggende foranstaltning er 94.800 kr. pr. år, og gennemsnitsprisen for en anbringelse er 672.000 kr. pr. år. I de tilfælde, hvor en uønsket graviditet kunne ende i sociale problematikker, er der derfor også store økonomiske gevinster forbundet med at forebygge den uønskede graviditet.

Dataindsamling med henblik på at fastsætte målsætningen

Børn- og Ungeforvaltningen ønsker at følge en række data for klinikkerne, som kan anvendes til at sætte målsætninger for klinikkerne. Som minimum vil følgende parametre vil blive fulgt:

- Antal besøg i klinikken.
- Antal besøg fordelt på køn.
- Antal besøg fordelt på alder.
- Type af indsats/behandling i klinikken.
- Baggrund for henvendelse.
- Antal 9. klasser, der har modtaget undervisning.

På baggrund af første års indsamling kan der oprettes en baseline for tilbuddet, som kan fungere som udgangspunktet.

Herefter kan der oprettes en målsætning for, hvad vi gerne vil opnå i tilbuddet fremover. Målsætningen fastsættes således i august 2021.

Børn- og Ungeudvalget vil blive præsenteret for en årlig status på tilbuddet.

Samarbejde med Checkpoint (AIDSfondet) om klinikken i centrum

Klinik for seksuel sundhed i centrum af Odense etableres i samarbejde med Checkpoint. AIDS-fondet har etableret Checkpoint i de største byer i Danmark. Checkpoint er Danmarks eneste professionelle tilbud om test og rådgivning om seksuel sundhed med fokus på hele mennesket.

Checkpoints (AIDS-fondets) bidrag i samarbejdet forventes blandt andet at være etablering af udvidet checkpoint samt undervisningslokale. Herudover kan checkpoint stå for koordination, uddannelse og supervision af undervisnings- og informationstilbud til alle kommunens 9. klasser.

Odense Kommunes bidrag i samarbejdet forventes bl atandt andet at være etablering og drift af klinikrum. Herudover vil Odense Kommune stå for samarbejdet med kommunens andre relevante tilbud.

Begge parter forventes at samarbejde om en fælles receptionsfunktion mellem Checkpoint og klinik for seksuel sundhed.

Inden åbning af klinikken vil forvaltningen udarbejde en samarbejdsaftale mellem Odense Kommune og AIDS-Fondet/Checkpoint.

Lokaler til "Klinik for seksuel sundhed" i centrum

Checkpoint Odense (AIDS-Fondet) har allerede indrettede lokaler i et eksternt lejemål på Jernbanegade 16, 1. sal, Odense C. Med få justeringer kan lokalerne anvendes som klinik.

By- og Kulturforvaltningen har i samarbejde med Børn- og Ungeforvaltningen afsøgt mulighederne for at løse opgaven i en kommunal ejendom eller i et andet eksternt lejemål.

Det konstateres, at der ikke er en ledig kommunal eller anden privat ejendom, der kan imødekomme behovet for en klinik for seksuel sundhed i centrum.

Den mest fordelagtige løsning er, at Odense Kommune overtager det eksterne lejemål fra Checkpoint Odense (AIDS-Fondet) til "Klinik for seksuel sundhed". Det kan ske ved at indgå en ny lejeaftale med ejeren af ejendommen.

Den månedlige husleje er 13.349 kr., og hertil kommer udgifter til forbrug, rengøring, indvendigt vedligehold og eventuelle fraflytningsudgifter ved opsigelse af lejemål. Den samlede årlige udgift til det eksterne lejemål er 262.491 kr.

Efter byrådets beslutning indgår Odense Kommune en lejeaftale fra den 1. juli 2020. Der er tale om en almindelig lejekontrakt, der kan opsiges med 6 måneders varsel.

Samarbejde med Region Syddanmark

Klinikkerne vil drives i samarbejde med Region Syddanmark. Odense Kommune vil i klinikkerne beskæftige sig med de forebyggende og sundhedsfremmende indsatser, herunder undervisningen af skoleelever. Regionen vil beskæftige sig med de behandlende indsatser.

Forvaltningerne i henholdsvis Børn- og Ungeforvaltningen og i Region Syddanmark foreslår en model, hvor Region Syddanmark afholder 44,3 % af udgifterne til klinikken i centrum og 43,7 % af udgifterne til satellit-klinikken i Vollsmose.

Regionens andel af udgifterne omfatter blandt andet lønudgifter til gynækolog og sygeplejerske/sexolog samt udgifter til udstyr og instrumenter. Odense Kommunes andel af udgifterne omfatter blandt andet lønudgifter til undervisere og sundhedsplejerske samt udgifter til lokaler og formidling.

Samarbejdet vil forløbe i en fælles afprøvningsperiode fra 1. september 2020 til og med august 2023, hvorefter der tages stilling til den videre drift.

Finansieringsmodellen er til behandling i Regionsrådet den 22. juni 2020. Inden åbning af klinikken vil forvaltningerne udarbejde en samarbejdsaftale mellem Odense Kommune og Region Syddanmark.

Finansiering af de to klinikker

Finansiering i 2020

Budgettet for etablering af en klinik i centrum udgør 0,2 mio. kr. Hertil kommer 2,2 mio. kr. i årlige omkostninger til den daglige drift - herunder omkostninger til løn og lejeudgifter.

Budgettet for etablering af satellit-klinikken i Vollsmose udgør 0,1 mio. kr. Hertil kommer 0,5 mio. kr. i årlige omkostninger til den daglige drift.

Sundhedsudvalget har afsat 1,25 mio. kr. af uforbrugte midler fra sundhedspuljen til etablering og opstart af klinikkerne i 2020. Beløbet dækker Odense Kommunes andel af udgifterne til etablering af klinikkerne og den daglige drift fra september og året ud.

Finansiering fra 2021 og frem

Fra 2021 og fremad vil Odense Kommunes samlede udgifter til den daglige drift af klinikkerne være 1,5 mio. kr., som skal findes i Børn- og Ungeudvalget. Beløbet dækker blandt andet udgifter til løn, lokaler og kommunikation.

Børn- og Ungeforvaltningen foreslår, at der i forbindelse med budgetforhandlingernes afsøges muligheden for, at den daglige drift af klinikkerne på 1,5 mio. kr. årligt fra 2021 og frem finansieres gennem midler fra effektiviseringsstrategien.

Børn- og Ungeudvalget skal i effektiviseringsstrategien finde effektiviseringer svarende til 12,9 mio. kr. i 2021 og frem. Udvalget skal i tillæg hertil udarbejde en beskrivelse af, hvordan udvalget kan anvende det halve af effektiviseringskravet på egne forebyggende tiltag eller investeringer, som muliggør fremtidige optimeringer og effektiviseringer.

Forvaltningen foreslår, at en del af dette beløb anvendes til at finansiere klinikkernes daglige drift. Klinikkerne forventes at resultere i færre uønskede graviditeter og på længere sigt færre udsatte børn, som vil betyde et lavere behov for forebyggende foranstaltninger og anbringelser.

Økonomi

Udgifter til etablering og daglig drift af de to klinikker

Udgifter til etablering og drift i 2020

Udgifterne til etablering af de to klinikker udgør 0,3 mio. kr. Beløbet er en éngangsydelse, der dækker over udgifter til brik, ultralydscanner, indretning, kommunikation mv.

	Centrum	Vollsmose	i alt
Etablering	243.000	93.000	336.000

Udgifterne til daglig drift af klinikkerne udgør 2,6 mio. kr. årligt. Beløbet dækker over udgifter til løn, husleje, prævention/test, medicinsk udstyr, rengøring, el, vand, varme, kontorartikler, kommunikation mv. Udgifter til daglig drift fra september og året ud udgør 0,9 mio. kr.

	Centrum	Vollsmose	i alt
Lønmidler	281.200	58.587	339.787
Prævention & Test	300.00	83.333	383.333
Kommunikation & Formidling	23.333	1.667	25.000
Løbende drift - (herunder udgifter til det eksterne lejemål i Jernbanegade)	122.830	29.333	131.333
I alt	727.364	172.920	900.284

De samlede udgifter i 2020 til etablering og daglig drift udgør dermed 1.236.284 kr. Odense Kommunes andel af udgifterne dækkes af Sundhedsudvalget.

Udgifter til daglig drift fra 2021

På baggrund af aftalen med Region Syddanmark vil Odense Kommunes udgifter til daglig drift af klinikkerne fra 2021 være 1,5 mio. kr. Beløbet dækkes af Børn- og Ungeudvalget. Heraf udgør udgifter til det eksterne lejemål 0,3 mio. kr., mens de øvrige udgifter udgør 1,2 mio. kr.

	Odense Kommunes andel
Begge klinikker	
Lønmidler	478.560
Prævention & test	575.000
Kommunikation & formidling	75.000
Løbende drift - (herunder udgifter til det eksterne lejemål i Jernbanegade)	353.491
I alt	1.482.051

Udspecificering af udgifter i forbindelse med overtagelse af det eksterne lejemål i Jernbanegade

Såfremt byrådet godkender indstillingspunkt 3 (indgåelse af eksternt lejemål), sker følgende budgetoverførsler mellem udvalgene:

Beskrivelse	Styrsområde	Udvalg	2020	2021	2022	frem
Ejendomsrelaterede udgifter på Jernbanegade 16	Service	BKU	131.245 kr.	262.491 kr.	262.491 kr.	262.491 kr.
Ejendomsrelaterede udgifter på Jernbanegade 16	Service	BUU	-131.245 kr.	-262.491 kr.	-262.491 kr.	-262.491 kr.
I alt			0	0	0	0

De ejendomsrelaterede udgifter fremskrives, jf. kontrakten og gældende regler på området. Eventuelle istandsættelsesudgifter opgøres først ved opsigelse af lejemål.

Indgåelse af lejekontrakten medfører en deponeringsforpligtelse på ca. 1,9 mio. kr. Odense Kommune forventer i 2020 at have ledig låneramme, der muliggør indgåelse af lejekontrakten uden deponering fra kassen. Indgåelse af lejekontrakten vil dog medvirke til at mindske kommunens handlemuligheder i 2020 som følge af reduktionen i kommunens låneramme, der alternativt kunne anvendes til lånerammebelastende aktiviteter som fx konkret optagelse af lån, udstedelse af garantier og indgåelse af eksterne lånemål.

Denne sag har ikke i øvrigt økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Ejendomsrelaterede udgifter Jernbanegade 16

Projektbeskrivelse vedr. etablering af klinikker for seksuel sundhed_130520

Punkt 4: Vilje til velfærd, omprioriteringer med omtanke - overførsel af budget til Teknisk Service på skolerne fra Børn- og Ungeudvalget til By- og Kulturudvalget

00.00.00-A21-18-19

Resume

I budgetforliget 2020 blev det besluttet, at skolernes tekniske servicemedarbejdere pr. 1. januar 2020 skulle indgå i den samlede facility management i Odense Kommune, der er organiseret i By- og Kulturforvaltningen. Centraliseringen skal, ud over at tilvejebringe et effektiviseringskrav på henholdsvis 1 mio. kr. for Børn- og Ungeudvalget og 2 mio. kr. for By- og Kulturudvalget, sikre en bred teknisk servicering af skolerne, samt opkvalificere specialisering af kompetencer inden for det tværgående Teknisk Serviceområde.

Medarbejderne er pr. 1. januar 2020 overført fra Børn- og Ungeforvaltningen til By- og Kulturforvaltningen. Der er indgået samarbejdsaftaler mellem Teknisk Service og alle skoler. Nu skal budgetoverførslen fra Børn- og Ungeudvalget til By- og Kulturudvalget gennemføres med godkendelse af byrådet.

Ud over budget til Teknisk Service ønsker de to forvaltninger ligeledes at få overført budget til tilsyn og vedligehold af terapibassinet på Rosengårdskolen fra Børn- og Ungeudvalget til By- og Kulturudvalget.

Sagen behandles også i Børn- og Ungeudvalget den 26. maj 2020.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Der overføres driftsbudget på 35,8 mio. kr. i 2020 og 36,6 mio. kr. i 2021 og frem fra Børn- og Ungeudvalget til By- og Kulturudvalget vedrørende Teknisk Service.
2. Der overføres driftsbudget på 0,2 mio. kr. i 2020 og frem fra Børn- og Ungeudvalget til By- og Kulturudvalget vedrørende tilsyn og vedligehold af terapibassinet på Rosengårdskolen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod indstillingen.

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Økonomiudvalget anbefaler Børn- og Ungeudvalgets og By- og Kulturudvalgets indstillinger.

Beslutning

Godkendt.

Gruppe Ø stemmer imod.

Sagsfremstilling

Som følge af budgetforliget 2020, Vilje til velfærd, centraliseres skolernes tekniske servicemedarbejdere, så de er organiseret i Odense Kommunes fælles facility management i By- og Kulturforvaltningen.

Indsatsen antager, at der er et effektiviseringspotentiale svarende til 3 mio. kr. årligt ved centralisering af facility managementområdet igennem mere effektiv udnyttelse af ressourcer, specialisering af kompetencer, ensartning af personalevilkår mv. Den fulde effektivisering forventes dog først opnået fra 2021. I 2020 reduceres budgettet således med 2 mio. kr. i stedet for 3 mio. kr.

Tro mod udvalgenes realiseringsbeskrivelser af budgetforliget er det aftalt mellem forvaltningerne, at 1 mio. kr. findes i fællesskab på skoleområdet, og 2 mio. kr. (1 mio. kr. i 2020) findes ved effektiviseringer og som følge af synergi ved centralisering af medarbejdere samt budget til indvendig vedligeholdelse og terræn i By- og Kulturforvaltningen.

Selve centraliseringsprocessen er forløbet i tre opgavespor:

1. Medarbejdere, der arbejder med teknisk service, og derfor skal overflyttes til By- og Kulturforvaltningen.
2. Opgaver inden for Teknisk Service.
3. Økonomi.

Herunder uddybes de tre spor.

1. Medarbejdere

91 medarbejdere er pr. 1. januar 2020 blevet overført fra Børn- og Ungeforvaltningen til By- og Kulturforvaltningen. Medarbejdergruppen består af 48 ordinært ansatte og 53 ikke-ordinært ansatte. Alle 91 nye medarbejdere smelter ind i en distriktsopdelt organisering med 6 driftsledere og 152 kollegaer, så der i alt er 243 tekniske servicemedarbejdere i den fælles facility management i Odense Kommune.

Som del af onboarding og integration af den samlede medarbejdergruppe er der i Teknisk Service stort fokus på tilpasning af den nye organisation.

2. Opgaver

Der er indgået en fælles samarbejdsaftale mellem skolerne og Teknisk Service, som anviser udgiftsansvaret forbundet med de opgaver, Teknisk Service løser på skolerne. Samarbejdsaftalen er udformet som en grænsefladebeskrivelse mellem teknisk service-faglighed og skolernes faglighed. Der er udarbejdet en opgaveliste over tekniske serviceopgaver, der er fælles for alle 35 skoler.

Denne opgaveliste er ikke udtømmende, da de enkelte skoler har forskellige behov, der tilgodeses i det daglige samarbejde. Det har været vigtigt for både skolerne og for Teknisk Service, at opgavelisten giver rum til fleksibilitet for at sikre et velfungerende dagligt samarbejde mellem Teknisk Service og skolerne

3. Økonomi

Børn- og Ungeudvalgets budget til Teknisk Service overflyttes til By- og Kulturudvalget. Udgifter til Teknisk Service på skolerne er i Børn- og Ungeforvaltningen finansieret ved en budgettildelingsmodel, der rummer løn til medarbejdere og udgifter til indvendigt vedligehold og terræn.

Gennemgangen af skolernes budget til indvendigt vedligehold har vist, at skolerne fremadrettet selv skal afholde nogle udgifter, der tidligere har været finansieret af kontoen til indvendigt vedligehold. Derfor beholder Børn- og Ungeudvalget et beløb (0,4 mio. kr.) til eksempelvis bortkomne nøgler og brugerrelaterede fejlalarmer fra budgettet svarende til de udgifter.

Med flytning af budget kommer et overhead-beløb (1,3 mio. kr.), der skal dække de personalerelaterede udgifter, der ikke er indeholdt i Børn- og Ungeforvaltningens budgettildelingsmodel for ramme til drift og løn. Jf. Økonomikredsens "Notat om overheadprocent ved flytning af personale" er de afledte omkostninger ved flytning af medarbejdere aftalt ud fra følgende hensyn:

- Udgift til personale- og lønadministration.
- Arbejdstøj og sikkerhedssko.
- Uddannelse.
- Inventar og kontorhold.
- Arbejdsskadeforsikringer.
- Decentrale arbejdspladser.
- Ingen ekstra lokaleomkostninger eller husleje.

Ud over budget til Teknisk Service ønsker forvaltningerne at få overført budget til tilsyn og vedligehold af terapibassinnet på Rosengårdskolen fra Børn- og Ungeudvalget og By- og Kulturudvalget, da denne opgave i forvejen løses af By- og Kulturforvaltningen med intern fakturering.

Evaluering

Det er ved budgetforliget 2020 aftalt, at centraliseringen af skolernes Teknisk Service skal evalueres efter to år, altså ved årsskiftet 2021/2022. Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen har aftalt følgende evalueringskriterier, som evalueringen tilrettelægges efter i et samarbejde på tværs af de to forvaltninger og med inddragelse af referencegruppen af skoleledere, som har været tilknyttet processen med opgave- og medarbejderflytning. Der evalueres løbende frem mod 2022:

Evalueringskriterier:

1. Forventningsafstemt drift og samarbejde:
  1. På skolerne mellem skole og Teknisk Service.

2. Organisatorisk mellem skoleleder og driftsleder og mellem Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen.
2. Indgåelse af samarbejdsaftaler mellem den enkelte skole og kommunens facility management.
3. Den samlede mængde af tekniske serviceopgaver på skolerne er flyttet til By- og Kulturforvaltningen:
  1. Fokus på uhensigtsmæssig opgaveglidning mellem skoler og Teknisk Service.
4. Teknisk Servicemedarbejderne er velintegreret i den nye organisering.
5. Specialisering af kompetencer på facility managementområdet.
6. Effektiv udnyttelse af ressourcer.
7. Ensartning af personalevilkår.
8. Budget i forhold til opgaveløsning.
9. Samlet effektiviseringspotentiale på 3 mio. kr.

Økonomi

I Budgetforlig 2020 er det besluttet, at centraliseringen skal medføre effektiviseringer for 3 mio. kr., hvoraf 1 mio. kr. findes i fællesskab på skoleområdet, og 2 mio. kr. (1 mio. kr. i 2020) findes ved effektiviseringer og synergieffekt af centralisering af medarbejdere samt budget til indvendigt vedligeholdelse og terræn i By- og Kulturforvaltningen.

I nedenstående tabel er økonomien for budgetoverførslen skitseret:

BUDGETTILDELINGSMODEL

Løn	16.339.831
33 skoler, almen	15.553.262
2 specialskoler	786.569
Nørrebroergskolen	387.783
Enghaveskolen	398.786
Indvendigt vedligehold	19.143.668
33 skoler, almen	17.910.334
2 specialskoler	1.631.778
Nørrebroergskolen	800.000
Enghaveskolen	831.778
Fratræk - til bortkomne nøgler, brugerrelaterede fejlalarmer etc. se i øvrigt grænsefladebeskrivelsen	-398.444
OVERHEAD	
Overhead	1.325.000
Beløb til overhead er aftalt mellem Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen	
Budget til tilsyn og vedligehold af terapibassin på Rosengårdskolen	230.468

Besparelse Børn- og Ungeforvaltningen

-1.000.000

I ALT

36.038.967

Såfremt byrådet godkender indstillingerne, sker følgende budgetoverførsler fra Børn- og Ungeudvalget til By- og Kulturudvalget:

Beskrivelse	Udvalg	Styrsområde	Område	Beløb i hele kr.				
				2020 20-PL	2021 21-PL	2022 21-PL	2023 21-PL	2024 21-PL
Ramme til løn til Teknisk Service på skolerne	BUU	Service	Drift	-16.339.831	-16.797.346	-16.797.346	-16.797.346	-16.797.346
Ramme til indvendig vedligehold og terræn skolerne	BUU	Service	Drift	-19.143.668	-19.472.939	-19.472.939	-19.472.939	-19.472.939
Tildelt overhead til Teknisk Service	BUU	Service	Drift	-1.325.000	-1.354.150	-1.354.150	-1.354.150	-1.354.150
Besparelse BUF	BUU	Service	Drift	1.000.000	1.017.200	1.017.200	1.017.200	1.017.200
Indvendig vedligehold og terræn på skolerne	BKU	Service	Drift	35.808.499	36.607.235	36.607.235	36.607.235	36.607.235
Tilsyn og vedligehold af terapibassin på Rosengårdskolen	BUU	Service	Drift	-230.468	-235.538	-235.538	-235.538	-235.538
Tilsyn og vedligehold af terapibassin på Rosengårdskolen	BKU	Service	Drift	230.468	235.538	235.538	235.538	235.538

Sagen har ikke i øvrigt økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 5: Forslag fra byrådsgruppe O - Afstemninger i Odense

00.01.00-A00-178-20

Initiativretsforslag

Byrådsgruppe O, Dansk Folkeparti, fremsender i henhold til forretningsordenens § 3 følgende forslag til optagelse på byrådets dagsorden for mødet den 10. juni 2020:

Afstemninger i Odense

Vi kerer os alle om borgerinddragelse og ser det som en positiv ting, at borgerne ønsker at blive spurgt. I Dansk Folkeparti er vi klar til at tage borgernes ønske seriøst og stiller derfor et forslag om, at Odense, som nok den første kommune, stiller denne mulighed til rådighed i udvalgte sager.

Der kan være spørgsmål, der kun har interesse for et enkelt byområde som f.eks. Lumby, der i forvejen er godt i gang med borgerinddragelse. Det kan også være hele 5270 eller hele Odense, man gerne vil høre i en sag.

Vi ved fra andre lande, at borgerinddragelse fører til en videnslyst hos borgerne, der derfor søger endnu mere viden end bare lige, hvad man får af en enkelt overskrift i avisen.

Vi ønsker at bruge muligheden lokalt i sager, hvor vi i forvejen søger de lokales ønsker og svar på konkrete spørgsmål, men hvor valget står imellem to, måske tre muligheder, og ønsker at lade det være op til borgerne selv at tage denne beslutning.

På Odenses plan kunne f.eks. et salg af Fjernvarme Fyn til Energi Fyn være oplagt, og i 2022 kunne et valg om letbane etape 2 komme til afstemning.

Det er ikke vores ønske, at der skal laves afstemning om alt, hvad der skal besluttes i byrådet, men i de helt store eller helt lokale sager. Den første af de anbefalinger, Borgerinddragelsesudvalget kom med, ligger efter vores mening også fint i tråd med vores fremlagte forslag.

Indstilling fra forslagsstiller

Byrådsgruppe O foreslår, at Odense Kommune får sat et borgerafstemningssystem i brug på Odense.dk til anvendelse for borgerinddragelse snarest muligt.

Økonomisk konsekvens

Det skønnes ud fra et lignende tilbud, dog for færre brugere, end Odense har borgere, at der er tale om en årlig pris på forventeligt 10.000 kr. + moms, som éngangsbeløb samt 2.000 kr. + moms årligt, medmindre Odense Kommune selv kan fremstille siden med Nem-Id login.

Forvaltningens belysning

Byrådet har ikke tidligere truffet beslutning om afvikling af folkeafstemninger i Odense Kommune.

Byrådet er imidlertid ved mails af 13. august 2018 og 4. september 2018 blevet orienteret om procedure for - og omkostninger forbundet med afholdelse af bindende kommunale folkeafstemninger efter kommunestyrelseslovens § 9b. Heraf fremgår det blandt andet, at bindende folkeafstemninger skal afholdes efter reglerne i lov om kommunale og regionale valg. Det betyder, at bindende kommunale folkeafstemninger skal afholdes som fremmødevalg på kommunens valgsteder med dertil hørende bemanning af valgtilforordnede mv. Der skal tilsvarende foretages en fintælling senest dagen efter afstemningsdagen. Forinden afstemningen skal vælgerne have mulighed for at brevstemme, ligesom reglerne om brevstemmeafgivning i vælgerens eget hjem og på plejehjem mv. finder anvendelse.

I forlængelse heraf kan Borgmesterforvaltningen oplyse, at det tilsvarende ikke er muligt at udskrive en bindende kommunal folkeafstemning om et lokalt anliggende, som alene omfatter vælgere fra de lokalområder i kommunen, som er særligt berørt af spørgsmålet.

I mail af 4. september 2018 til byrådet har Borgmesterforvaltningen oplyst, at Odense Kommune i forbindelse med folkeafstemningen om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning i 2015 havde udgifter for ca. 2,8 mio. kr. Byrådet har siden besluttet at forhøje diætsatsen for valgstyrelse og tilforordnede, hvilket betyder en øget udgift på ca. 200.000 kr.

Ikke-bindende folkeafstemninger er imidlertid ikke lovreguleret. En sådan folkeafstemning vil juridisk set derfor formentlig kunne afholdes ved elektronisk afstemning – f.eks. via NemID på kommunens hjemmeside – såfremt det teknisk kan lade sig gøre. Resultatet af en sådan afstemning vil imidlertid alene være vejledende. Afstemningens resultat kan således ikke binde byrådet.

Byrådet nedsatte den 20. juni 2018 Udvalget for Borgerinddragelse. Udvalgets opgave var at rådgive byrådet, herunder undersøge og komme med anbefalinger til, hvordan byrådet kan blive endnu bedre til at inddrage borgerne i de politiske beslutninger.

Ved mail af 26. marts 2020 blev byrådet orienteret om følgende fem anbefalinger fra Udvalget for borgerinddragelse:

1. Odense skal udvikles som et demokratisk fællesskab, hvor der arbejdes aktivt med koncepter som f.eks. Borgerråd, Borgerne Bestemmer, Det Gode Liv og Velfærdsmøder
2. Der skal udarbejdes et samlet kodeks for borgerinddragelse, der erstatter kommunens nuværende borgerinddragelsesstrategi
3. Alle stående udvalg skal tage borgerinddragelse inden for eget område op til overvejelse
4. Der skal arbejdes på en samlet platform for, hvordan eksisterende puljer synliggøres og fremmes
5. Byrådets møder skal gøres mere tilgængelige, så byrådet kommer i dialog med byens borgere

Borgerinddragelse, IT og Kommunikation henhører under Økonomiudvalget.

Såfremt byrådet ønsker at arbejde videre med forslaget, er det Borgmesterforvaltningens vurdering, at Økonomiudvalget kan få forelagt en sag i august 2020.

Beslutning

Borgmesteren fremsætter følgende forslag til beslutning:

"Odense Byråd satte med vedtagelsen af Budget 2020 gang i en demokratisk samtale, hvor borgerne i langt højere grad tages med på råd i f.eks. udviklingen af fremtidens velfærd. Det er helt afgørende, at borgernes stemmer bliver hørt, og at så mange som muligt får mulighed for at levere input og synspunkter til de store forandringer, som vi som demokratisk fællesskab står overfor. Inddragelsen er helt afgørende, men det må og skal fortsat være byrådet, valgt af byens borgere, der i sidste ende påtager sig ansvaret for at træffe beslutninger for hele byens fremtid. Byrådet nedsatte i 2019 et Borgerinddragelsesudvalg, der har afgivet i alt 5 anbefalinger om borgerinddragelse. Det er fortsat byrådets vurdering, at disse anbefalinger, sammen med en styrkelse af den demokratiske samtale, udgør et rigtigt og meget stærkt fundament for at styrke et levende, demokratisk fællesskab i Odense."

Gruppe O og Ø stemmer for indstillingen i initiativretssagen.

Gruppe A, B, C, F, V og Å stemmer imod indstillingen i initiativretssagen.

Indstillingen i initiativretssagen er dermed forkastet.

Borgmesterens forslag til beslutning godkendt.

Gruppe O og Ø stemmer imod.